

Historie/Dansk

Trinmål (2009) for *historiefaget* efter 6. klasse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- *”selv formulere historiske fortællinger og selv etablere historiske scenarier på baggrund af erhvervet viden.”*

Trinmål (2009) for *danskfaget* efter 6. klasse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- *”strukturere og skrive tekster i forskellige fiktive og ikke-fiktive genrer”*
- *”skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift”*

Forslag til klasseforberedelse *før* togt med Fylla

1) Alle i klassen skal læse om sejlskibsepoken hjemmefra på dette link:
<http://saltvandiblodet.e-museum.dk/temaer/tema1/index.asp>

- 2) I skolen kan klassen blive delt op i 7 grupper, som hver især skal læse og diskutere et bestemt tema.

(Gruppe 1 læser tema 1, gruppe 2 læser tema 2 osv...)

Klik ind på samme link som før og find temaerne til venstre i den blå bjælke.

- 3) Grupperne gengiver, for klassen, de mest interessante ting de har læst i teksten. Her må meget gerne spørges yderligere ind fra lærer/elever, så klassen har de bedste forudsætninger for at huske de gode facts til deres fiktive brev, de senere skal skrive ombord på Fylla.
- 4) Snak om hvilke personer der var ombord, og hvad de lavede. Fx kaptajn/skipper som havde det overordnede ansvar for sejladsen, hovmesteren som var skibets kok osv..

Opgave 1 – ”Et brev fra søen”

Du er nu ude at sejle med et sejlskib i gamle dage (omkring år 1900 eller tidligere), og skibet du sejler med transporterer handelsvarer fra havn til havn.

1) Vælg en sejlroute for skibet og tegn den ind på et kort.

2) Hvilken person vil du være ombord på skibet, og hvad er din rolle?

3) Vælg det sted, hvor skibet befinder sig, mens du skriver. (Fx på vej fra et sted til et andet – eller i havn)

4) Skriv et brev hjem, som den person, du har valgt. Hvad har du oplevet på sejlturen og i de fremmede havne? Har du savnet en speciel person, er kaptajnen streng mod besætningen, eller faldt din kammerat overbord? Brug din fantasi, men prøv at gøre brevet realistisk i forhold til tiden – dvs. ingen moderne teknologi i brevet.

- Husk at fortælle, hvor du befinder dig, når du skriver brevet.

- Brevet skal skrives i hånden med en pæn sammenbunden skrift, så det også ligner et gammelt brev.

5) Når du er færdig, skal du læse dit brev op for din gruppe, og lytte til hvad resten af din gruppe har skrevet. Til slut skal du aflevere dit brev til din lærer.

Forslag til *efterbehandling* af opgave 1 hjemme i klasseværelset

- 1) Læren har læst brevene igennem inden undervisningen og udvalgt nogle autentiske breve, som kan blive læst op for resten af klassen. Hvis andre elever har lyst til at læse deres eget brev op, er det også meget fornemt.
- 2) På klassen bør man snakke om hvorvidt brevene er realistiske, i forhold til tiden, og hvordan man evt. kunne have gjort brevet mere tro mod virkeligheden.
- 3) Som danskfaglig øvelse kan man lade eleverne rette hinandens breve for evt. stavfejl og/eller korrektur fejl.

Dansk

Trinmål (2009) for danskfaget efter 6. og 9. klasse¹:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- ”fortolke, perspektivere og forholde sig til tekster og andre udtryksformer ud fra både oplevelse og analyse.”

Opgave 2 - *Analysér en sømandsvise*

- 1) *Vælg en sang du vil arbejde med:*

Kim Larsen: - ”Byens hotel”

Otto Brandenburg: - ”Susanne, Birgitte og Hanne”
- ”Når en sailor går i land”

- 2) *Lyt først til sangen på skibets computer.*

- 3) *Læs teksten igennem og besvar disse punkter:*

-Kan i finde ende- og krydsrim i teksten? I så fald hvor henne?

-Er det et positivt, negativt eller neutralt billede der bliver fremstillet af sømanden og livet på søen/ i land?

-Hvor i teksten kan dette ses?

-Tror i det er et realistisk ”sømandsportræt”, der bliver tegnet i sangen? Prøv at forklare hvorfor.

-Hvad er det overordnede tema?

Dansk

Søfarten har haft stor betydning i Danmark og for det danske sprog. Derfor kan man stadig finde en masse ord og udtryk fra det maritime flettet ind i den daglige tale.

Formålsparagraffen for danskfaget:

"Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og **historisk** forståelse".

Opgave 3 – Maritime ord og udtryk

I bunken er der en masse eksempler på ord og udtryk fra søfarten, som skal forstås i overført betydning. Find ud af hvad de forskellige ord og udtryk oprindeligt betød/hvor de kommer fra, samt hvad de enkelte sætninger betyder, som de står her.

-Træk 3-5 sætninger hver og diskuter dem med din sidemand.

- I må gerne spørge besætningen om hjælp eller søge på nettet, hvis disse er tilgængelige.

Journalisten *kølhalede* politikerens for åben skærm.

Kære elever, I laver ikke så meget for tiden, så nu må vi hellere se at få fyret op under kedlerne!

Hun var meget træt, så hun gik tidlig *til køjs*.

Vi har hjulpet ham mange gange i gruppen, men nu gider vi ikke mere; han må *sejle sin egen sø* fremover!

Skal vi ikke *splejse* til Mettes gave?

Vi har arbejdet længe med projektet, så nu håber vi bare, at det kommer *sikkert i havn*.

Du har lavet en god besvarelse, men den har dog lidt *slagside*, fordi du har gjort for meget ud af at beskrive i stedet for at analysere.

Jeg talte med hende forleden, og jeg skal love for, at hun har *vind i sejlene* for tiden.

Peter, du er *tovholder* på projektet. Hans, du skal derimod føre *logbog*.

Episoden skete *i kølvandet på* Martins forkerte ordvalg.

Han var ked af det og *drukne sine sorger* i spiritus.

Han så længselsfuldt efter hende; det var den skønneste *skude*, han længe havde set.

Vi skal *holde skruen i vandet*, for at nå det.

De er *i samme båd*.

Jeg er *løbet sur* i tingene.

Vi bliver nødt til at *ændrer kurs*.

Konkurrenterne **kom på kollisionskurs** med hinanden.

*Jeg gav ham **et skud for boven.**
 Har du noget **i sigte?**
 De **sejler med lig i lasten.**
 Hun er **gået ned med flaget.**
 Holder du ikke lige **skansen**, mens jeg er væk?
 Har du fået noget **indenbords?**
 Det var lige på **falderebet**
 Det vil jeg ikke **belemre** dig med.
 Vi **klarede skærene.**
 Vi kørte **på pumperne.**
 Du skal **slække** på dine krav til dig selv.
 Det var da noget af en **søforklaring**, han kom med der.
 Har du noget **på bedding?**
 Du skal bare **gi' los.**
 Jeg er ked af at **bølgerne gik lidt højt** i går.
 Jeg sidder lige og **bakser** med mine lektier.
 Du skal **gå planken ud.**
 2*

Musik/Historie

Sea Shanties – Sømandens arbejdssange

- lær disse og brug dem i forbindelse med arbejdet under sejladserne

²<http://denkorteavis.dk/2012/splitter-mine-bramsejl-og-andre-gloser-fra-soens-folk/>

Medie/Dansk

2009 Fællesmål for danskfaget - efter 6. Klasse:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- "udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i forskelligartede produktioner samt i dramatisk form"

2009 Fællesmål for danskfaget- efter 9. Klasse:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- "udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner"

Opgave 4 - ELEV DAGBOGEN:

Hvert vagthold skal dokumentere deres dage ombord på Fylla ved at lave én af følgende dagbøger:

- *Printervenlig dagbog med tekst og billeder*
Materialer: kamera og computer med skriveprogram
- *videodagbog som evt. kan lægges på youtube eller Fyllas hjemmeside.* **Materialer:** Ipad/Iphone, iMovie, youtube-capture
- *E-bog med tekst, billeder, lyd- og videoklip.*
Materialer: Ipad, Book creator og iMovie

